

Bruxelles, 14 mai 2024
(OR. en)

9302/24

CULT 48
AUDIO 57
DIGIT 127
IND 233
RECH 195
STATIS 60
EMPL 191

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Concluzii ale Consiliului privind capacitatea sectoarelor culturale și creative prin atragerea bazată pe date a unui public mai larg

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor concluziile Consiliului sus-menționate, aprobate de Consiliu (Educație, Tineret, Cultură și Sport) în cadrul reuniunii sale din 13-14 mai 2024.

**Concluzii ale Consiliului privind capacitatea sectoarelor culturale și creative prin atragerea
bazată pe date a unui public mai larg**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

RECUNOSCÂND CĂ:

1. Transformarea digitală a devenit un subiect din ce în ce mai important în politica europeană, lucru care se reflectă în inițiative precum programul Europa creativă, programul de politică privind deceniul digital, Strategia industrială pentru Europa, Agenda europeană pentru competențe, Spațiul european al educației și Strategia europeană privind datele, ducând la crearea de spații europene comune ale datelor, inclusiv a unui spațiu european comun al datelor pentru patrimoniul cultural¹ și a cloudului european pentru patrimoniul cultural în cadrul programului Orizont Europa².
2. Planul de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2023-2026³ evidențiază valoarea intrinsecă a culturii, inclusiv a patrimoniului cultural. În acest context, planul de lucru subliniază necesitatea de a stimula transformarea digitală a sectoarelor culturale și creative, pune accentul pe participarea culturală ca prioritate și include o măsură specifică prin care diverse conținuturi culturale europene să poată fi descoperite în mediul digital.

¹ Recomandarea Comisiei privind un spațiu european comun al datelor pentru patrimoniul cultural (JO L 401, 12.11.2021, p. 5).

² Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 170, 12.5.2021).

³ Rezoluția Consiliului privind Planul de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2023-2026 (2022/C 466/01).

3. Atragerea unui public mai larg oferă ocazia de a construi relații semnificative și interactive cu un public divers, de a îmbunătăți experiența utilizatorilor și de a promova diversitatea și dezvoltarea culturală, coeziunea socială și democrația⁴. Unul dintre obiectivele urmărite de programul Europa creativă 2021-2027⁵ este de a se adresa unui public larg și divers. Sectoarele culturale și creative explorează instrumente și orientări inovatoare pentru colectarea și gestionarea datelor privind publicul în vederea dezvoltării unor servicii mai bune și mai orientate către utilizatori. Acest lucru poate contribui totodată la elaborarea de politici bazate pe elemente concrete⁶. Cu toate acestea, sunt necesare eforturi colective suplimentare.
4. Noile tehnologii au un mare potențial de a spori incluziunea și de a îmbunătăți accesul la publicul actual și potențial, însă organizațiile culturale se află în diferite stadii de dezvoltare digitală, iar utilizarea de către acestea a serviciilor oferite de furnizorii de tehnologie diferă.
5. Rolul datelor în înțelegerea, implicarea și reconstruirea publicului în urma pandemiei de COVID-19, care a accelerat transformarea digitală în societate, a devenit o prioritate sporită pentru mulți actori culturali⁷.

⁴ Raportul Comisiei Europene intitulat „Culture and Democracy, the evidence. How citizens’ participation in cultural activities enhances civic engagement, democracy and social cohesion: lessons from international research” („Cultura și democrația – dovezi. Modul în care participarea cetățenilor la activități culturale sporește implicarea civică, democrația și coeziunea socială: învățăminte desprinse din cercetarea internațională”) (2023) și Carta de la Porto Santo (2021).

⁵ Regulamentul (UE) 2021/818 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a programului „Europa creativă” (2021-2027) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1295/2013 (JO L 189, 28.5.2021, p. 34).

⁶ Concluziile Consiliului privind promovarea accesului la cultură prin mijloace digitale, cu accent pe atragerea unui public mai larg (2017/C 425/03).

⁷ Raportul „Vocile culturii” intitulat „(Re)-Engaging digital audiences in the cultural sectors: improving audience data” [„(Re)atragerea categoriilor de public digital din sectoarele culturale: îmbunătățirea datelor privind publicul”].

AVÂND ÎN VEDERE CĂ:

6. Digitalizarea generează în sectoarele culturale și creative un volum tot mai mare de date care pot fi utilizate pentru atragerea unui public mai larg. Valorificarea datelor privind publicul le oferă sectoarelor culturale și creative ocazia de a înțelege mai bine nevoile și comportamentele publicului, de a construi relații semnificative cu acesta, de a adapta conținutul și serviciile culturale inovatoare și de a crea activități de informare specifice pentru a se adresa unui public mai larg și pentru a maximiza participarea culturală, în special participarea fizică. Astfel, se promovează diversitatea culturală în Europa și se pot consolida spațiile culturale ca spații de interacțiune socială informală și liberă, esențiale pentru democrație, cunoscute și sub denumirea de „locuri terțe”.
7. Atragerea bazată pe date a unui public mai larg le oferă sectoarelor culturale și creative oportunități de a explora noi modele de afaceri și de a genera venituri suplimentare prin inovare și practici de colaborare.
8. Sectoarele culturale și creative sunt foarte diverse și includ organizații, sectoare și industrii care își desfășoară activitatea la diferite niveluri organizaționale și de politică, atât publice, cât și private, cuprinzând diverse expresii culturale, discipline artistice, etape ale inovării digitale și diferențe în infrastructura digitală; prin urmare, ar trebui să se adopte o abordare diferențiată în chestiunea atragerii bazate pe date a unui public mai larg.

9. Pentru a înregistra progrese în ceea ce privește transformarea digitală și competențele tehnice, digitale și creative, este nevoie de spirit de conducere și antreprenorial în vederea exploatării soluțiilor bazate pe date și a tehnologiilor avansate, precum inteligența artificială. În plus, ar trebui să se țină seama și de competențele digitale ale publicului. Prin urmare, ar trebui să se aibă în vedere o abordare cuprinzătoare și un sprijin adecvat pentru organizațiile culturale cu capacitate, expertiză și mijloace limitate pentru a aborda oportunitățile și provocările transformării digitale⁸.
10. Unele organizații din sectoarele culturale și creative depind de întreprinderi din domeniul tehnologiei, mijloace de comunicare socială, platforme sau intermediari pentru a-și atrage publicul. Este posibil ca acești actori de pe piața tehnologiei să nu partajeze întotdeauna date privind publicul referitoare în mod specific la activitățile, conținuturile sau lucrările organizațiilor din sectoarele culturale și creative respective. Acest lucru ar putea afecta capacitatea sectoarelor culturale și creative de a valorifica pe deplin potențialul digitalizării, precum și competitivitatea acestora.
11. Mai multe state membre au inclus în planurile lor de redresare și reziliență în urma pandemiei de COVID-19 finanțare pentru dezvoltarea de programe și strategii de digitalizare pentru sectoarele culturale și creative (unele cu accent pe participare). Cu toate acestea, un obiectiv ambițios comun de consolidare a colaborării la scară mai largă are potențialul de a stimula înregistrarea de progrese.
12. Utilizarea datelor pentru atragerea unui public mai larg și participarea publicului oferă numeroase oportunități, dar este nevoie, de asemenea, ca sectoarele culturale și creative să anticipeze riscurile și impactul acestei utilizări și să își adapteze metodele de lucru în consecință. Aceasta include să se țină seama de preocupările juridice (inclusiv drepturile de proprietate intelectuală, drepturile de autor, drepturile la viață privată și drepturile de protecție a datelor cu caracter personal) și de preocupările de ordin etic, în materie de sustenabilitate și ecologice și să se evalueze cu atenție impactul inteligenței artificiale și al altor tehnologii digitale avansate,

⁸ Raportul în cadrul metodei deschise de coordonare intitulat „Promoting access to culture through digital means” („Promovarea accesului la cultură prin mijloace digitale”).

INVITĂ STATELE MEMBRE:

13. să ia în considerare elaborarea de cadre de politică și crearea de condiții care să promoveze și să încurajeze o abordare bazată pe date în sectoarele culturale și creative, inclusiv prin acordarea de sprijin la nivel național și regional pentru colectarea, protecția, gestionarea și utilizarea datelor privind publicul;
14. să încurajeze și să sprijine organizațiile din sectoarele culturale și creative în elaborarea unei strategii privind soluțiile bazate pe date, ca parte a politicilor lor de atragere a unui public mai larg; să încurajeze și să sprijine organizațiile din sectoarele culturale și creative în partajarea și utilizarea într-un mod mai inteligent și mai etic a datelor privind publicul. Scopul este de a se asigura că sectoarele în sine se pot familiariza cu procesul bazat pe date de atragere a unui public mai larg, pot identifica și atrage noi categorii de public și pot facilita descoperirea conținutului european, precum și de a se asigura că publicul poate găsi servicii culturale și creative adecvate și diverse;
15. să încurajeze și să ofere asistență organizațiilor din sectoarele culturale și creative pentru a se implica în programe relevante finanțate de UE care vizează sprijinirea colaborării bazate pe date și a soluțiilor inovatoare în sectoarele culturale și creative;
16. să promoveze competențele digitale ale organizațiilor și profesioniștilor din sectoarele culturale și creative și să faciliteze dezvoltarea de instrumente interoperabile, de activități de consolidare a capacităților și de programe de sprijin pentru îmbunătățirea proceselor digitale în cadrul organizațiilor, permițându-le astfel să navigheze în mod eficace în peisajul digital aflat în continuă evoluție.

INVITĂ COMISIA EUROPEANĂ ȘI STATELE MEMBRE, ÎN LIMITA COMPETENȚELOR ACESTORA ȘI CU RESPECTAREA PRINCIPIULUI SUBSIDIARITĂȚII:

17. să încurajeze cercetarea și să faciliteze colaborarea transsectorială și transfrontalieră (de exemplu cu alte niveluri de guvernare, cu mediul academic și cu actorii comerciali) în ceea ce privește explorarea și utilizarea standardelor pentru o infrastructură digitală accesibilă, de bază și sustenabilă care să permită date sigure, fiabile și interoperabile, respectând normele Uniunii privind proprietatea intelectuală, drepturile de autor și protecția datelor și a vieții private și bazându-se pe infrastructura existentă;
18. să promoveze elaborarea și utilizarea de standarde și cadre pentru a sprijini sectoarele culturale și creative în colectarea și gestionarea datelor privind publicul acestora, astfel încât datele să devină accesibile, comparabile, utilizabile și interoperabile și, prin urmare, să poată fi utilizate pentru servicii noi (mai centrate pe utilizatori);
19. să încurajeze sectoarele culturale și creative, ori de câte ori acest lucru este fezabil, să utilizeze principiul datelor deschise⁹ și principiul datelor FAIR¹⁰ (date ușor de găsit, accesibile, interoperabile și reutilizabile) pentru a sprijini partajarea și circulația datelor, astfel cum se prevede în special în Directiva privind datele deschise și informațiile din sectorul public, precum și principiile „MyData” pentru a garanta dreptul persoanelor fizice de a accesa datele colectate despre acestea¹¹, protejându-le totodată în mod eficace datele, care constituie o resursă pentru competitivitatea lor;

⁹ Prin „date deschise” se înțeleg datele cu acces deschis, exploatabile, editabile și ușor de partajat. Datele deschise sunt autorizate în baza unei licențe deschise care permite altor persoane să reutilizeze lucrarea unui alt creator după cum doresc. Fără deținerea unei licențe speciale, astfel de utilizări sunt în mod normal interzise prin drepturi de autor, un brevet sau o licență comercială.

¹⁰ „Principiile FAIR” se referă la orientări internaționale pentru gestionarea datelor care vizează optimizarea reutilizării datelor. Acest lucru se realizează prin asigurarea faptului că datele sunt ușor de găsite, accesibile, interoperabile și reutilizabile. Elementele-cheie pentru datele FAIR sunt metadate și documentație bogate și utilizarea de formate de fișiere deschise sau standard și de licențe pentru reutilizare.

¹¹ „MyData” se referă la o abordare centrată pe factorul uman asupra gestionării datelor cu caracter personal, care combină nevoia industriei de date cu drepturile digitale ale omului. Obiectivul este de a le oferi oamenilor un mai mare control asupra datelor lor cu caracter personal, dându-le posibilitatea de a stabili circumstanțele în care sunt utilizate aceste date.

20. să stimuleze dezvoltarea de programe de alfabetizare în materie de date și de consolidare a capacităților în sectoarele culturale și creative pentru colectarea, analiza, protecția, gestionarea și guvernanta datelor; pentru elaborarea unei strategii de utilizare a datelor în vederea atragerii unui public mai larg și a gestionării acestuia, precum și pentru creșterea gradului de conștientizare și de cunoaștere a Declarației europene privind drepturile și principiile digitale și a modului în care aceasta poate fi aplicată în contextul atragerii bazate pe date a unui public mai larg, asigurând transparența față de publicul ale cărui date sensibile sunt prelucrate;
21. să încurajeze și să stimuleze cercetarea pentru a valorifica potențialul instrumentelor digitale în atragerea unui public mai larg, identificând tendințele emergente și competențele adaptate exigențelor viitorului care sunt necesare în sectoarele culturale și creative, precum și modul în care aceste competențe pot fi dezvoltate în cadrul unor programe educaționale și de formare profesională care să conducă la crearea de locuri de muncă în sectoarele culturale și creative. La nivel european, Spațiul european al educației, Agenda europeană pentru competențe, Pactul pentru competențe¹², Alianțele europene ale planului general de cooperare sectorială privind competențele și Platforma pentru competențe și locuri de muncă în sectorul digital pot contribui la acest lucru¹³;
22. să încurajeze consultarea, schimbul de cunoștințe și de bune practici și cooperarea între statele membre și partenerii relevanți la nivel european în ceea ce privește dezvoltarea și/sau punerea în aplicare a unor ecosisteme digitale, strategii și instrumente digitale comune pentru colectarea datelor privind participarea publicului și atragerea unui public mai larg, ținând seama de organizațiile culturale mai mici cu resurse limitate, precum și de diferențele dintre statele membre în ceea ce privește disponibilitatea infrastructurii tehnologice;
23. să realizeze un bilanț al bunelor practici în materie de colectare, protecție, gestionare și analiză a datelor privind participarea publicului și atragerea unui public mai larg în sectoarele culturale și creative.

¹² Parteneriatul la scară largă pentru competențe în ecosistemul industriilor culturale și creative (ICC). A se vedea Manifestul Pactului creativ pentru competențe la adresa https://pact-for-skills.ec.europa.eu/about/industrial-ecosystems-and-partnerships/creative-and-cultural-industries_en

¹³ A se vedea, de exemplu, raportul „Vocile culturii” din 2022 intitulat „(Re)-Engaging digital audiences in the cultural sectors” [„(Re)atragera categoriilor de public digital din sectoarele culturale”] și Pactul creativ pentru competențe.

INVITĂ COMISIA EUROPEANĂ, ÎN LIMITA DOMENIILOR SALE DE COMPETENȚĂ:

24. să promoveze, după caz, accesul sectoarelor culturale și creative la alte programe europene decât programul Europa creativă, relevante pentru transformarea și inovarea digitală, cu sprijinul financiar disponibil, cum ar fi programul Europa digitală, Orizont Europa și Programul privind piața unică, inclusiv prin furnizarea de orientări și informații clare;
 25. să exploreze modalități de a încuraja în continuare inițiativele privind transparența datelor în favoarea sectoarelor culturale și creative, pentru a le permite să înțeleagă mai bine impactul lucrărilor și activităților lor și să se bazeze pe informații relevante în procesele lor creative;
 26. să exploreze modalități de a sprijini în continuare nevoile de transformare digitală și cerințele în continuă evoluție ale sectoarelor culturale și creative, prin utilizarea de soluții bazate pe date și prin promovarea proiectelor digitale inovatoare în cadrul inițiativelor europene.
-

Documente de referință

- Recomandarea Comisiei privind un spațiu european comun al datelor pentru patrimoniul cultural (JO L 401, 12.11.2021, p. 5)
- Concluziile conferinței „Publicul european: 2020 și ulterior” (2012)
- Concluziile Consiliului privind promovarea accesului la cultură prin mijloace digitale, cu accent pe atragerea unui public mai larg (JO C 425, 12.12.2017, p. 4)
- Rezoluția Consiliului privind Planul de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2023-2026 (JO C 466, 7.12.2022, p. 1)
- Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (Directiva privind datele deschise și informațiile din sectorul public) (JO L 172, 26.6.2019, p. 56)
- Raportul Comisiei Europene intitulat „Culture and Democracy, the evidence. How citizens’ participation in cultural activities enhances civic engagement, democracy and social cohesion: lessons from international research” („Cultura și democrația – dovezi. Modul în care participarea cetățenilor la activități culturale sporește implicarea civică, democrația și coeziunea socială: învățăminte desprinse din cercetarea internațională”), 2023
- Strategia industrială pentru Europa: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-industrial-strategy_ro
- Documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul anual privind piața unică pentru 2021” care identifică ecosistemul industriilor culturale și creative, p. 98-104 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0351>)
- Pactul european pentru competențe: https://pact-for-skills.ec.europa.eu/index_en
- Platforma politicii de inovare pentru industriile culturale și creative: <https://ekipengine.eu/policy-areas/>

- Raportul în cadrul metodei deschise de coordonare intitulat „Promoting access to culture through digital means” („Promovarea accesului la cultură prin mijloace digitale”) (2017)
- „CORDIS results pack on digital cultural Heritage” („Pachetul de rezultate CORDIS privind patrimoniul cultural digital”), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2020, <https://data.europa.eu/doi/10.2830/941375>
- Carta de la Porto Santo (2021) <https://portosantocharter.eu/the-charter>
- Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1)
- Regulamentul (UE) nr. 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa (JO L 170, 12.5.2021)
- Cloudul patrimoniului cultural: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/social-sciences-and-humanities/cultural-heritage-and-cultural-and-creative-industries-ccis/cultural-heritage-cloud_en
- Prioritatea Comisiei Europene „O Europă pregătită pentru era digitală” https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age_ro
- Raportul „Vocile culturii” intitulat „(Re)-Engaging digital audiences in the cultural sectors: improving audience data” [„(Re)atragera categoriilor de public digital din sectoarele culturale: îmbunătățirea datelor privind publicul”] (2022)
- Vuylsteke, Devoldere, et al. (2023) „Digital transformation of the cultural and creative sectors in preparation for the 2024 Belgian EU presidency” („Transformarea digitală a sectoarelor culturale și creative în vederea pregătirii președinției belgiene a UE din 2024”)

Definiții

- În sensul prezentelor concluzii ale Consiliului, se aplică următoarele definiții:
- „Datele privind publicul” se referă la informații colectate și prelucrate de organizații culturale cu privire la persoane fizice sau la un grup de persoane care sunt utilizatori (vizați) ai produselor, activităților, site-urilor, serviciilor sau conținuturilor culturale. Datele privind publicul pot include informații demografice, date privind prezența și comportamentul vizitatorilor, interacțiunile cu publicul și participarea acestuia, date privind afilierea, răspunsuri la sondaje și feedback sau informații privind preferințele culturale.
- „Atragerea unui public mai larg” se referă la eforturile și activitățile întreprinse de organizații culturale pentru a-și cultiva, diversifica și lărgi publicul, cu scopul de a spori implicarea și participarea publicului, precum și conexiunea cu acesta. Atragerea unui public mai larg poate fi înțeleasă în diferite moduri, în funcție de obiectivele și grupurile-țintă: lărgirea publicului (atragerea unui public cu același profil sociodemografic ca cel actual), aprofundarea relației cu publicul (consolidarea experienței publicului actual) și diversificarea publicului (atragerea de persoane cu un profil sociodemografic diferit față de cel actual). Acest proces implică înțelegerea nevoilor, a preferințelor și a intereselor publicului actual și potențial și punerea în aplicare a unor inițiative de informare pentru a ajunge la un public mai larg și mai divers.

- „Infrastructura digitală” se referă la serviciile și platformele de comunicații, la serviciile de stocare și la funcționalitatea, protocoalele și standardele software subiacente. Infrastructura digitală nu se referă neapărat la infrastructura materială și tehnică (cum ar fi cablurile, rețelele fără fir, centrele de date, schimburile pe internet), ci mai degrabă la serviciile și platformele care permit conectarea și schimbul între organizații culturale.
- „Interoperabilitatea” se referă la capacitatea sistemelor de informații și a software-ului de a partaja date și de a utiliza informații partajate, ceea ce reprezintă o condiție prealabilă pentru ca organizațiile culturale să partajeze și să utilizeze fără probleme datele privind publicul. Aceasta implică capacitatea diferitelor sisteme software de a colabora, permițându-le să înțeleagă, să interpreteze și să utilizeze datele partajate între ele. Într-un mediu de date interoperabil, diferite sisteme pot interacționa și comunica în mod eficace, asigurându-se că datele pot fi transferate, accesate și utilizate pe diferite platforme și tehnologii fără a se confrunța cu probleme semnificative de compatibilitate.
- „Locurile terțe” sunt spații pentru o interacțiune socială informală și liberă, esențiale pentru democrație. În ceea ce privește sectorul cultural și creativ, locurile terțe ar putea include muzee, centre comunitare, biblioteci publice, librării, teatre și opere.
